

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 29-5-2020
Αριθμ. Πρωτ.: 304/104919

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη πρωτογενούς τομέα παραγωγής της Κρήτης και ολόκληρης της χώρας λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 5304/31-3-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Μ. Συντυχάκης, Μ. Κομνηνάκα και Δ. Μανωλάκου**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού, με εντολή του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του Υπουργείου προχωρά στην ένταξη 25 νέων πράξεων, συνολικού ποσού 28.312.000 €, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014- 2020, και ειδικότερα στη δράση 4.2.1 που αφορά στη «Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με τελικό προϊόν γεωργικό» του υπομέτρου 4.2, με δικαιούχους πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα. Κατόπιν αυτού, ο συνολικός προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων της δράσης 4.2.1 ανέρχεται σε 376.242.000€.

Επιπλέον, ο σχεδιασμός της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξης της Ελλάδας» (ΕΥΔ ΠΑΑ) της Γενικής Γραμματείας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), περιλαμβάνει τη λήψη κανονιστικών μέτρων τόσο σε ενωσιακό επίπεδο, όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλουν στην ομαλή εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Ειδικότερα, σε επίπεδο ΕΕ και όσον αφορά στην τροποποίηση των Κανονισμών της ΕΕ, το ΥΠΑΑΤ προτείνει:

Α. Για την υφιστάμενη Προγραμματική Περίοδο:

1. Τη Δυνατότητα παρατάσεων για τις κανονιστικές καταληκτικές ημερομηνίες, η τήρηση των οποίων μπορεί να μην είναι εφικτή και να οδηγήσει σε επιβολές προστίμων/κυρώσεων και σε απώλεια ενωσιακών πόρων. Ενδεικτικά, προτείνεται:
 - Παράταση της προβλεπόμενης περιόδου κατάρτισης των ενταγμένων στο πρόγραμμα Νέων Γεωργών του ΠΑΑ, λόγω διακοπής των μαθημάτων από τον ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ.
 - Παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας πληρωμής δικαιούχων, στο πλαίσιο των μέτρων που αφορούν σε έκταση και ζώα (όπως τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα).

- Παράταση των καταληκτικών ημερομηνιών υποβολής ετήσιας έκθεσης υλοποίησης, καθώς και εκπλήρωσης της υποχρέωσης επίτευξης των προβλεπόμενων ποσοστών των επιτόπιων και εκ των υστέρων ελέγχων.
- 2. Διευκρίνιση της συνολικής παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου για μια διετία, για την υλοποίηση των εγκεκριμένων επενδύσεων και πρόβλεψη μεταβατικών κανόνων για την απρόσκοπτη ολοκλήρωση και χρηματοδότησή τους στην επόμενη, εφόσον κριθεί απαραίτητο.
- 3. Πρόβλεψη για την περίπτωση μη εκπλήρωσης του κανόνα $n+3$, χωρίς την επιβολή κυρώσεων.
- 4. Παροχή μεγαλύτερης ευελιξίας στις τροποποιήσεις του ΠΑΑ (όπως μεταφορά πόρων μεταξύ προτεραιοτήτων χωρίς περιορισμούς, διεύρυνση επιλεξιμοτήτων σε σχέση και με άλλα Ταμεία της ΕΕ).
- 5. Ευελιξία στην αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων, ιδίως ως προς τη δυνατότητα χορήγησης κεφαλαίου κίνησης στις πληττόμενες επιχειρήσεις.
- 6. Χορήγηση προκαταβολής για την υλοποίηση των ενταγμένων επενδύσεων, με ευνοϊκότερους όρους σχετικά με το ύψος των κανονιστικά προβλεπόμενων εγγυήσεων, καθώς και το ποσοστό αυτής ως προς τη συνολική δημόσια δαπάνη των επενδύσεων.

Β. Για τη νέα Προγραμματική Περίοδο

Προτείνεται:

- Μετάθεση του χρόνου υποβολής/έγκρισης του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ, δεδομένης τόσο της καθυστέρησης στην έκδοση των σχετικών Κανονισμών όσο και της αδυναμίας ολοκλήρωσης της δημόσιας διαβούλευσης.
- Διατήρηση του κανόνα $N+3$ και τη νέα προγραμματική περίοδο.
- Μεγαλύτερη ευελιξία ως προς την επίτευξη των ετήσιων στόχων.
- Ενσωμάτωση σε νέους Κανονισμούς προβλέψεων για την αντιμετώπιση ανάλογων κρίσεων στο μέλλον.

Σχετικά με την τροποποίηση του εθνικού θεσμικού πλαισίου εφαρμογής του ΠΑΑ από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης του ΠΑΑ, πρόκειται να προβλεφθούν κατά περίπτωση:

1. Παράταση των προθεσμιών που αφορούν σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης ενταγμένων επενδύσεων, ιδιωτικών και δημοσίων (όπως υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης και πληρωμής, αξιολόγηση αιτήσεων, ενστάσεις, δημοπρατήσεις, υλοποίηση, τροποποιήσεις, εκκαθάριση πληρωμών).
2. Μείωση ή απαλοιφή του ελαχίστου ποσοστού επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού που πρέπει να αιτείται ο δικαιούχος στην 1η αίτηση πληρωμής.
3. Αύξηση του αριθμού των αιτημάτων πληρωμής, καθώς και τροποποίησης που μπορούν να υποβληθούν από τον δικαιούχο κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.
4. Δυνατότητα ολοκλήρωσης της επένδυσης σε μικρότερο ποσοστό από το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό της αντικείμενο, εφόσον το τμήμα που υλοποιήθηκε είναι αυτοτελές και λειτουργικό.
5. Για επενδύσεις μεγάλου προϋπολογισμού, όπως αυτές της Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων, δυνατότητα αποδέσμευσης ποσών που έχουν δεσμευτεί για την υλοποίησή τους, προκειμένου να κατευθυνθούν στην εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών των επιχειρήσεων, και επανέλεγχος της διάθεσης ιδίων κεφαλαίων κατά το στάδιο του 1ου αιτήματος πληρωμής.
6. Μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων επισκέψεων επαλήθευσης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των επενδύσεων κατά τα ενδιάμεσα στάδια υποβολής αιτημάτων πληρωμής. Ο έλεγχος να πραγματοποιείται εκ των υστέρων και εφόσον έχουν αρθεί οι περιορισμοί, ή/και πριν την αποπληρωμή των επενδύσεων.
7. Διευκόλυνση χορήγησης εθνικής προκαταβολής στις Ομάδες Τοπικής Δράσης (Αναπτυξιακές ΟΤΑ) για την επιτάχυνση υλοποίησης έργων στο πλαίσιο του LEADER.

- 8.** Αύξηση του ποσοστού συνολικής υπερδέσμευσης των πόρων του ΠΑΑ, με ένταξη περισσότερων επενδύσεων για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και με βάση τη πορεία εξυγίανσης των μέτρων αυτού, το εύρος της αναμενόμενης ύφεσης, την πρόβλεψη ή μη παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και τη δυνατότητα ή μη μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων στην επόμενη.

Επιπλέον, στο τέλος Μαρτίου το Υπουργείο Οικονομικών, κατόπιν συνεννόησης με τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, διέθεσε στο ΥΠΑΑΤ ποσό ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ για την παροχή άμεσων ενισχύσεων προς τους παραγωγούς του πρωτογενούς τομέα. Το συγκεκριμένο ποσό συνιστά το πρώτο εργαλείο το οποίο θα αξιοποιηθεί στοχευμένα για την ενίσχυση των κλάδων που πλήττονται από τη νόσο του κορωνοϊού.

Παράλληλα, στην κατεύθυνση ενίσχυσης του πρωτογενούς τομέα κινούνται και οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις έκτακτες κρατικές ενισχύσεις. Οι αποφάσεις αυτές σχετίζονται και με τα θέματα που έθεσε ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κατά τη διάρκεια του Συμβουλίου Υπουργών Γεωργίας της Ένωσης της 25ης Μαρτίου. Αυτά αφορούν στην παροχή ευελιξίας για τη χρήση ποσών από το ΠΑΑ, καθώς και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ). Ποσό 150 εκατομμυρίων ευρώ θα κατευθυνθεί στους πληττόμενους κλάδους, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζει ο προσωρινός κανονισμός της ΕΕ. Ως εκ τούτου, τα μέγιστα ποσά που μπορούν να διατεθούν για γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις ανέρχονται στο όριο των 100.000 ευρώ και για αλιευτικές στο όριο των 120.000 ευρώ. Παράλληλα, σημειώνεται ότι η ενίσχυση των εκμεταλλεύσεων θα πρέπει να συνδέεται με επιπτώσεις που υφίστανται λόγω των διαταραχών στην αγορά, οι οποίες προέρχονται από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας του κορωνοϊού.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την αριθ. C(2020) 1863 final/19.3.2020 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το σχέδιο της οποίας τέθηκε σε κατεπείγουσα διαβούλευση μεταξύ των κρατών μελών, θεσπίζεται προσωρινό πλαίσιο για τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπούν στη στήριξη της οικονομίας λόγω των έκτακτων συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί από την εξάπλωση του κορωνοϊού.

Τα σημαντικότερα σημεία του ανωτέρω πλαισίου έχουν ως εξής:

- 1.** Καθορίζονται κανόνες δυνάμει των οποίων κρίνονται ως συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά οι κρατικές ενισχύσεις που θα χορηγηθούν προς αντιμετώπιση των συνεπειών των μέτρων που θα ληφθούν για τον κορωνοϊό.
- 2.** Οι ενισχύσεις αυτές δημοσιεύονται στο σχετικό ιστότοπο κρατικών ενισχύσεων, δεν δύνανται να έχουν οριζόντιο χαρακτήρα και χρήζουν κοινοποίησης στην Επιτροπή, ενώ είναι σύμφωνες με την αρχή της αναλογικότητας.
- 3.** Στο σημείο 23 της ανωτέρω ανακοίνωσης γίνεται ειδικότερη αναφορά στον αγροτικό τομέα και στον τομέα της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών, με σημαντικότερα σημεία τα εξής:
 - Η ενίσχυση, η οποία μπορεί να είναι άμεση ή υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, δεν υπερβαίνει τα 120.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, ή τα 100.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων. Τα ανωτέρω ποσά νοούνται ως ακαθάριστα.
 - Ενισχύσεις στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής δεν πρέπει να καθορίζονται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά.
 - Το καθεστώς ενισχύσεων μπορεί να εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, υπό τον όρο ότι δεν αφορά καμία από τις κατηγορίες ενισχύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 1 στοιχεία α' έως ια' του Καν(ΕΕ) 717/2014 της Επιτροπής.
 - Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται σε διάφορους τομείς για τους οποίους ισχύουν διαφορετικά μέγιστα ποσά ενίσχυσης, τα κράτη μέλη

εξασφαλίζουν με κατάλληλα μέσα ότι δεν γίνεται υπέρβαση του μέγιστου ποσού κάθε τομέα, καθώς και ότι δεν γίνεται υπέρβαση του μέγιστου ποσού αθροιστικά.

Δυνάμει των ανωτέρω, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξετάζει αδιάλειπτα τις περιπτώσεις που αφορούν παραγωγούς ή/και επιχειρήσεις που πιθανόν έχουν πληγεί εξαιτίας της πανδημίας, ώστε να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα στήριξής τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, εκδόθηκε και η αριθ. 80/102990/14.4.2020 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού Οικονομικών για τη χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και ειδικότερα στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής Θερμοκηπίων στην ΠΕ Χανίων. Το ύψος του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης ήσσονος σημασίας (de minimis) καθορίζεται σε 1.500 (χίλια πεντακόσια) ευρώ ανά στρέμμα θερμοκηπιακής καλλιέργειας και συνολικά για το έτος 2020 το ύψος της χρηματοδότησης ανέρχεται μέχρι του ποσού των 1.963.500 ευρώ.

Πέραν των ανωτέρω, προκειμένου να αντιμετωπιστούν προβλήματα ρευστότητας των αγροτών, το ΥΠΑΑΤ έχει σχεδόν ολοκληρώσει τις Υπουργικές Αποφάσεις για τον καθορισμό της τιμής στις συνδεδεμένες ενισχύσεις στο σπαράγγι, στους σπόρους σποράς, στη σηροτροφία, στην κορινθιακή σταφίδα και στα ποτοκάλια προς χυμοποίηση για το έτος ενίσχυσης 2019 και έχει αρχίσει η καταβολή των σχετικών ενισχύσεων στους δικαιούχους. Ειδικότερα, σχετικά με την τιμή της συνδεδεμένης ενίσχυσης στο σπαράγγι, αποφασίστηκε η χορήγηση της μέγιστης επιτρεπόμενης δυνατής τιμής ενίσχυσης για το έτος 2019, που ανέρχεται στο ποσό των 611,26 ευρώ/ανά εκτάριο.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι, κατά το προηγούμενο διάστημα, ολοκληρώθηκαν οι πληρωμές των συνδεδεμένων ενισχύσεων στα ζαχαρότευτλα, μήλα, βιομηχανική τομάτα, σκληρό σιτάρι, όσπρια, καρπούς με κέλυφος, καθώς επίσης στα πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή και πρωτεϊνούχα σανοδοτικά ψυχανθή.

Διευκρινίζεται επιπλέον ότι, για την περαιτέρω στήριξη των ελλήνων κτηνοτρόφων, ο προϋπολογισμός του μέτρου της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα του αιγοπρόβειου κρέατος έχει αυξηθεί κατά περίπου 5.000.000 ευρώ για τα έτη ενίσχυσης 2019 και 2020, ανερχόμενος σε 55.228.458 ευρώ ανά έτος. Επιπλέον, θα πρέπει να συνυπολογιστεί ότι ο τομέας της κτηνοτροφίας στηρίζεται περαιτέρω και από τις συνδεδεμένες ενισχύσεις που χορηγούνται στα πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή και στα πρωτεϊνούχα σανοδοτικά ψυχανθή.

Πιο συγκεκριμένα, στον τομέα της αιγοπροβατοτροφίας, η συνδεδεμένη ενίσχυση πρόβειου και αίγειου κρέατος θα είναι αυξημένη για τα έτη 2019 και 2020 κατά 5.000.000 € σε σχέση με τις προηγούμενες χρονιές. Αξίζει να σημειωθεί ότι, για την αντιμετώπιση των οξυμένων προβλημάτων των αιγοπροβατοτρόφων, λόγω και της πανδημίας του κορονοϊού στη χώρα, τη φετινή χρονιά, εκδόθηκε, συντομότερα από κάθε άλλη φορά, η αριθ. 134/98263/7-4-2020 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και της Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Καθορισμός ύψους ενίσχυσης της συνδεδεμένης ενίσχυσης για το έτος 2019 στον τομέα του πρόβειου και αίγειου κρέατος, σε εφαρμογή του άρθρου 4 της 1629/64708/2017 (ΦΕΚ Β' 2127/21.06.2017) Υπουργικής απόφασης όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις 328/53481/2018 (ΦΕΚ Β' 1359/19.04.2018) και 165/57052/2019 (ΦΕΚ Β' 1077/1.4.2019) Υπουργικές αποφάσεις» (Β' 1268/9-4-2020). Η ενίσχυση θα δοθεί στους δικαιούχους κτηνοτρόφους άμεσα και καθορίστηκε στο ποσό των 10,65€/επιλέξιμο ζώο για το έτος 2019, το οποίο είναι το υψηλότερο χορηγούμενο ποσό από όλα τα προηγούμενα έτη.

Επιπλέον, στον τομέα της βοοτροφίας, το συνολικό ποσό στήριξης για τη συνδεδεμένη ενίσχυση του βόειου κρέατος για το 2019 ανέρχεται σε 35.558.453 €. Ταυτόχρονα, στον τομέα της χοιροτροφίας το ΥΠΑΑΤ με στόχο τη στήριξη του κλάδου και δεδομένου ότι αυτός δεν βρίσκεται ανάμεσα σε αυτούς που δικαιούνται

άμεσες ενισχύσεις στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ), λαμβάνει μέτρα που στοχεύουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας αυτού, στη βελτίωση του εισοδήματος των κτηνοτρόφων και στην αναβάθμιση των υποδομών τους.

Ειδικότερα, ο κλάδος της χοιροτροφίας δύναται να ενισχυθεί στα πλαίσια:

1. του Επενδυτικού Νόμου 4399/2016 «Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων ενισχύσεων ιδιωτικών επενδύσεων για την Περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας-σύσταση αναπτυξιακού συμβουλίου και άλλες διατάξεις» (Α' 117) και
2. του Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη 2014-2020, και συγκεκριμένα:
 - Από το υπομέτρο 4.1. 'Στήριξη για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις' (Δράση 4.1.1. Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης).
 - Από το υπομέτρο 6.1. 'Εκκίνηση επιχείρησης για νέους γεωργούς'.
 - Από το υπομέτρο 9. 'Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας'.

Επιπλέον, ο Υπουργός και ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με απόφασή τους, παρέτειναν κατά ένα μήνα την προθεσμία υποβολής της Αίτησης Ενιαίας Ενίσχυσης 2020. Κατόπιν της απόφασης αυτής ως καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή δηλώσεων ΟΣΔΕ ορίζεται η Παρασκευή 15 Ιουνίου 2020, αντί της 15^{ης} Μαΐου που ίσχυε μέχρι σήμερα. Επίσης, με την ίδια απόφαση ορίζεται ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής τροποποίησης η 30^η Ιουνίου 2020, ημέρα Σάββατο αντί της 31^{ης} Μαΐου. Η Πολιτική Ηγεσία του ΥΠΑΑΤ, στο πλαίσιο της πιστής και πλήρους τήρησης των προληπτικών μέτρων που έλαβε η Κυβέρνηση για τον περιορισμό εξάπλωσης του κορωνοϊού και ταυτόχρονα θέλοντας να διασφαλίσει την ομαλή διεξαγωγή και την έγκαιρη ολοκλήρωση της υποβολής των Ενιαίων Αιτήσεων Ενίσχυσης (ΕΑΕ) για το 2020, προχώρησε από την πρώτη στιγμή σε μια σειρά ενεργειών για τον σκοπό αυτόν.

Καταρχάς, προχώρησε σε πλήρη αναστολή, κατόπιν συνεννόησης με τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., για 15 ημέρες της διαδικασίας υποδοχής αιτήσεων Ολοκληρωμένου Συστήματος, Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ) του έτους 2020. Ταυτόχρονα, ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του ΥΠΑΑΤ, και μέσω αυτής, προέβη στις απαραίτητες ενέργειες ώστε να υποβληθεί εγκαίρως αίτημα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για την μετάθεση της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των ΕΑΕ 2020 κατά ένα μήνα, δηλαδή μέχρι την 15η Ιουνίου 2020.

Κατόπιν αυτών, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με απόφασή του, έθεσε εκ νέου σε λειτουργία το ΟΣΔΕ για το 2020. Η σχετική απόφαση ελήφθη προκειμένου να προχωρήσει η διαδικασία υποβολής δηλώσεων, ώστε να εξυπηρετηθούν οι παραγωγοί που επιθυμούν την άμεση ολοκλήρωσή της. Με τον τρόπο αυτόν δόθηκε η δυνατότητα στους παραγωγούς να καταθέσουν τις αιτήσεις τους εξουσιοδοτώντας ηλεκτρονικά εκπρόσωπο του Κέντρου Υποδοχής Δηλώσεων (ΚΥΔ), σύμφωνα με τη σχετική εγκύκλιο των εξουσιοδοτήσεων. Διευκρινίζεται ότι, η υποβολή των αιτήσεων στα κατά τόπους ΚΥΔ πραγματοποιείται μόνο με απομακρυσμένη επικοινωνία μεταξύ του παραγωγού και των υπαλλήλων των Κέντρων, τα δε δικαιολογητικά θα αποστέλλονται ηλεκτρονικά ή εναλλακτικά με τη χρήση είτε ταχυδρομείου είτε υπηρεσιών ταχυδιανομής (κούριερ). Για την οριστικοποίηση της δήλωσης απαιτείται η προηγούμενη επικοινωνία μεταξύ εκπροσώπου του ΚΥΔ και του αιτούντος. Επιπλέον, τέθηκε σε ισχύ και η δυνατότητα υποβολής δηλώσεων απευθείας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε..

Τέλος, για τον τρόπο της εξ' αποστάσεως υποβολής δικαιολογητικών μέσω των ΚΥΔ προωθήθηκε από το ΥΠΑΑΤ η έκδοση σχετικής διευκρινιστικής εγκυκλίου. Η εγκύκλιος, η οποία και εκδόθηκε από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., παρέχει διευκρινιστικές οδηγίες σχετικά με την υποβολή δηλώσεων ΕΑΕ 2020 στα ΚΥΔ μέσω ηλεκτρονικής εξουσιοδότησης, με στόχο την πληρέστερη ενημέρωση των Κέντρων αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας τους κατά την περίοδο ισχύος των περιοριστικών μέτρων μετακινήσεων που έχουν επιβληθεί εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες:

1. Η υποβολή των δηλώσεων στα ΚΥΔ θα γίνεται μόνο μέσω ηλεκτρονικής εξουσιοδότησης του εκπροσώπου του ΚΥΔ σύμφωνα με την αριθ. ΑΠ 7335ΕΞ2020/23/03/2020 εγκύκλιο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (<https://diavgeia.gov.gr/doc/Q7ZΨ46MTΛΠ-PYΦ?inline=true>)
2. Σε ό,τι αφορά ερωτήματα για τυχόν μεταβίβαση ευθύνης του παραγωγού προς τον εξουσιοδοτούμενο εκπρόσωπο του εκάστοτε ΚΥΔ επισημαίνεται ότι, όπως πάγια προβλέπεται στις οδηγίες διαδικασίας υποβολής ενιαίας αίτησης ενίσχυσης «η ορθή καταχώρηση και υποβολή της ενιαίας αίτησης στη διαδικτυακή εφαρμογή, η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου και η εμπρόθεση οριστικοποίησή της, είναι αποκλειστική ευθύνη του αιτούντος». Επομένως, ο εξουσιοδοτών παραγωγός εξακολουθεί να έχει την ευθύνη της ορθότητας και πληρότητας της αίτησης.
3. Αναφορικά με την επισύναψη δικαιολογητικών επισημαίνεται ότι, θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν όλοι οι πρόσφοροι τρόποι ηλεκτρονικής υποβολής (π.χ. ενοικιαστήρια μέσω του συστήματος taxis ή ενοικιαστήρια σαρωμένα (σκαναρισμένα) που συνοδεύονται από ηλεκτρονικές Υπεύθυνες Δηλώσεις των συμβαλλόμενων περί αποδοχής του περιεχομένου κ.λπ.).
4. Κύρια στόχευση παραμένει η έγκαιρη συλλογή των ΕΑΕ. Τα συνημμένα στην αίτηση δικαιολογητικά έγγραφα, που είναι αδύνατο να υποβληθούν σε αυτή τη φάση ηλεκτρονικά θα μπορούν να υποβληθούν και μετά την αναστολή των μέτρων περιορισμού μετακινήσεων. Για τον λόγο αυτό μετά την αναστολή των μέτρων θα οριστούν προθεσμίες υποβολής δικαιολογητικών που δεν έχουν κατατεθεί.
5. Καθίσταται σαφές ότι τα ΚΥΔ έχουν την ευθύνη οργάνωσης της δουλειάς τους σεβόμενα απολύτως τα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας που έχουν ληφθεί.

Περαιτέρω, αναφορικά με τις αποζημιώσεις από τον ΕΛ.Γ.Α. για ζημιές που προξενήθηκαν από καλυπτόμενα ασφαλιστικά αίτια (όπως χαλάζι, βροχοπτώσεις, ανεμοθύελλες-ανεμοστρόβιλους, πλημμυρικά φαινόμενα) κατά τη διάρκεια του 2019 σε διάφορες καλλιέργειες (δενδρώδεις καλλιέργειες – όπως ελαιοκαλλιέργειες εσπεριδοκαλλιέργειες, καλλιέργειες αβοκάντο κ.λ.π.- αμπελοκαλλιέργειες και καλλιέργειες κηπευτικών- υπαίθριων και θερμοκηπιακών), στην ευρύτερη περιοχή της νήσου Κρήτης (Π.Ε. Ηρακλείου, Λασιθίου, Ρεθύμνου και Χανίων), διενεργήθηκαν οι απαραίτητες επισημάνσεις από τις γεωτεχνικές υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α, έγιναν συνολικά 509 αναγγελίες και υποβλήθηκαν 8.209 δηλώσεις ζημιάς.

Το έργο των εκτιμήσεων έχει ολοκληρωθεί και έχει ξεκινήσει η κοινοποίηση των πορισμάτων. Ειδικότερα, έχουν κοινοποιηθεί πορίσματα που αφορούν 347 αναγγελίες ζημιάς και αναμένεται σύντομα η ολοκλήρωση της.

Για την καταβολή των αποζημιώσεων ακολουθείται η εξής διαδικασία:

Με την εμφάνιση της ζημιάς στην καλλιέργεια διενεργούνται οι απαραίτητες επισημάνσεις, γίνονται αναγγελίες, υποβάλλονται δηλώσεις, ο Οργανισμός προβαίνει σε εξατομικευμένες εκτιμήσεις και ακολουθεί η επεξεργασία των στοιχείων από το αρχείο ΟΣΔΕ, το οποίο αποστέλλεται στον ΕΛ.Γ.Α. από τον ΟΠΕΚΕΠΕ εντός του Φθινοπώρου κάθε έτους. Έπειτα κοινοποιούνται τα πορίσματα και πραγματοποιείται τμηματικά η εκκαθάριση των ζημιών, η μηχανογράφηση τους και η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους παραγωγούς ανά την επικράτεια, οι οποίοι έχουν υποβάλει τη ΔΚ/Ε και έχουν καταβάλει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτήν. Η δε καταβολή των αποζημιώσεων η οποία πραγματοποιείται τμηματικά, ολοκληρώνεται για όλη τη χώρα εντός των μηνών του επόμενου έτους μετά τη ζημιά.

Κατόπιν των ανωτέρω και όσον αφορά στις αποζημιώσεις του 2019 για τη νήσο Κρήτη, έχουν καταβληθεί μέχρι στιγμής αποζημιώσεις ύψους 2.700.000 ευρώ για τους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς. Ο σχεδιασμός του ΕΛ.Γ.Α είναι με την κοινοποίηση των πορισμάτων και της εκκαθάρισής τους ,να καταβάλλονται οι αποζημιώσεις ανά μήνα. Στο πλαίσιο αυτό, αναμένεται μέχρι τα τέλη τα μέσα Ιουλίου 2020 να έχει καταβληθεί το μεγαλύτερο μέρος των αποζημιώσεων.

Αναφορικά με τις ζημιές στις καλλιέργειες σε όλη τη χώρα που σημειώθηκαν το 2019 από καλυπτόμενα ασφαλιστικά αίτια, επισημαίνεται ότι έγιναν 7397 αναγγελίες και υποβλήθηκαν 110.000 δηλώσεις ζημιάς. Το έργο των εκτιμήσεων ολοκληρώθηκε, έχει κοινοποιηθεί το μεγαλύτερο μέρος των πορισμάτων και καταβλήθηκαν αποζημιώσεις ύψους 48.352.000 ευρώ. Αναμένεται σύντομα να πραγματοποιηθεί νέα πληρωμή ύψους 22.000.000 ευρώ για τους παραγωγούς της χώρας. Συνολικά έχουν καταβληθεί περίπου 70.000.000 ευρώ και οι πληρωμές συνεχίζονται.

Οι υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. σε συνεργασία με τη Διοίκηση του Οργανισμού, παίρνουν όλα τα μέτρα για την απρόσκοπτη συνέχεια της εκτιμητικής διαδικασίας υπό τις παρούσες ιδιαίτερες συνθήκες, ώστε οι ζημιές που προξενούνται από διάφορα καλυπτόμενα ασφαλιστικά αίτια να καταγράφονται άμεσα από τον Οργανισμό και να αποδίδονται οι σχετικές αποζημιώσεις στους πληγέντες παραγωγούς, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Επίσης, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αντιλαμβανόμενος τις δυσκολίες που παρατηρούνται στον πρωτογενή τομέα εξαιτίας των μέτρων αποτροπής εξάπλωσης της νόσου του κορωνοϊού, επισπεύδει την πληρωμή των αποζημιώσεων από τον ΕΛΓΑ προς τους πληγέντες αγρότες. Το συνολικό ποσό που θα πιστωθεί στους λογαριασμούς των δικαιούχων, οι οποίοι υπέστησαν ζημιές από καιρικά φαινόμενα με βάση τις σχετικές διατάξεις του ΕΛΓΑ ανέρχεται σε 22.001.409,27 ευρώ και η καταβολή του έχει προγραμματιστεί για τις πρώτες ημέρες του Απριλίου. Το παραπάνω ποσό καλύπτει πλήθος φυσικών καταστροφών που υπέστησαν αγρότες από όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας.

Ακολουθεί ο αναλυτικός πίνακας πληρωμών ανά Π.Ε..

**Πίνακας καταβολής αποζημιώσεων
ανά Περιφερειακή Ενότητα**

Νομός	Ποσό
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	12.543,51
ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	9.376,51
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	151.366,28
ΑΡΤΗΣ	30.844,38
ΑΤΤΙΚΗΣ	13.577,38
ΑΧΑΪΑΣ	34.791,31
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	81.186,91
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	3.999,75
ΔΡΑΜΑΣ	45.565,97
ΕΒΡΟΥ	482.157,84
ΕΥΒΟΙΑΣ	352.469,35
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	150,48
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	17.416,70
ΗΛΕΙΑΣ	53.705,02
ΗΜΑΘΙΑΣ	2.523.813,00
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	49.251,19
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	22.385,19
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	171.863,80

ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	28.119,83
ΚΑΒΑΛΑΣ	1.430.484,83
ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	302.284,27
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	148.717,58
ΚΙΛΚΙΣ	49.131,96
ΚΟΖΑΝΗΣ	50.092,84
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	111.922,13
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	17.997,24
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	32.907,31
ΛΑΡΙΣΗΣ	1.909.974,32
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	3.429,54
ΛΕΣΒΟΥ	403,61
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	291.206,95
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	9.399,78
ΘΑΝΘΗΣ	207.572,60
ΠΕΛΛΗΣ	5.777.830,57
ΠΙΠΕΡΙΑΣ	164.019,57
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	16.589,86
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	53.011,66
ΡΟΔΟΠΗΣ	1.409.178,92
ΣΑΜΟΥ	6.164,27
ΣΕΡΡΩΝ	594.276,54
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	177.879,14
ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	118.741,34
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	45.506,73
ΦΩΚΙΔΟΣ	3.594,00
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	4.897.239,47
ΧΑΝΙΩΝ	85.531,84
ΧΙΟΥ	1.736,00
Σύνολο	22.001.409,27

Περαιτέρω αξίζει να σημειωθεί ότι, τα Κέντρα Μελισσοκομίας της χώρας χρηματοδοτούνται με το ποσό των 2.700.000 ευρώ για τη συνέχιση της λειτουργίας τους, με σκοπό την τεχνική στήριξη, ενημέρωση και εκπαίδευση των μελισσοκόμων και την αποτελεσματική υλοποίηση των δράσεων του Μελισσοκομικού Προγράμματος. Με την ανωτέρω απόφαση που υπέγραψε ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στο τέλος του Απριλίου, με κύριο γνώμονα την προώθηση και την ανάδειξη του κλάδου της μελισσοκομίας στη χώρα μας, ενεργοποιείται η δράση 1.1 «Λειτουργία Κέντρων Μελισσοκομίας» στο πλαίσιο υλοποίησης του Εθνικού Μελισσοκομικού Προγράμματος 2020 – 2022. Δικαιούχοι για την υλοποίηση της παραπάνω δράσης είναι αγροτικοί - μελισσοκομικοί συνεταιρισμοί,

αγροτικές εταιρικές συμπράξεις που έχουν και μέλη μελισσοκόμους και οργανώσεις εκπροσώπησης του μελισσοκομικού τομέα (μελισσοκομικοί σύλλογοι).

Επίσης, πρέπει να επισημανθεί η σημαντική επιτυχία που σημείωσε η ελληνική Κυβέρνηση στο μέτωπο των μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού, καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε την αύξηση του σχετικού κονδυλίου που χρηματοδοτείται από κοινοτικούς πόρους κατά 250 εκ. ευρώ, σε συνολικά 2,25 δις ευρώ, και αφορά στην επιδότηση της προμήθειας των εγγυήσεων προς τις επιχειρήσεις, ενώ ταυτόχρονα συμφώνησε να ενταχθούν στο ευνοϊκό καθεστώς ενισχύσεων και οι αγρότες. Η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι το αποτέλεσμα της στενής συνεργασίας και των επίμονων πιέσεων που άσκησαν προς αυτή την κατεύθυνση ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τον Υφυπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Ειδικότερα, όπως αναφέρθηκε στην τηλεδιάσκεψη που πραγματοποιήσαν στις 4.5.2020 οι δύο Υφυπουργοί, στο υπό σύσταση «Ταμείο Εγγυοδοσίας COVID 19» για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας (ΕΑΤ), που θα είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή των μέτρων στήριξης:

- Θα έχουν πλέον πρόσβαση οι αυτοαπασχολούμενοι και οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη γεωργία και την υδατοκαλλιέργεια.
- Εκτός από την έκδοση μερικών εγγυήσεων για επιλέξιμα δάνεια για κεφάλαια κίνησης που προέβλεπε το αρχικό μέτρο, πλέον θα προσφέρεται και η δυνατότητα επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια. με αποτέλεσμα το σημαντικά χαμηλότερο κόστος του δανείου.

Στο πλαίσιο του Ταμείου Εγγυοδοσίας, η εγγύηση των δανείων για κεφάλαια κίνησης ανέρχεται στο 80%. Η διάρκεια του μέτρου είναι ως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 και τυχόν παράταση της ισχύος του θα εξετασθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς τα τέλη του έτους.

Στο Ταμείο αποκτούν πλέον πρόσβαση και οι Έλληνες αγρότες, οι οποίοι μπορούν με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους να καλύψουν τις ανάγκες σε κεφάλαιο κίνησης.

Το Ταμείο Εγγυοδοσίας που σχεδιάστηκε σε συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα θα είναι διαθέσιμο στην αγορά το αργότερο έως τα μέσα Μαΐου.

Σε αυτό το πρόγραμμα θα μπορούν να συμμετάσχουν, κατόπιν της έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πριν από λίγες ημέρες, και οι αυτοαπασχολούμενοι και οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους σημαντικούς τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας. Επιπλέον, επιδοτώντας έως και 100% την προμήθεια εγγύησης, επιτυγχάνεται μείωση του κόστους δανεισμού για τις επιχειρήσεις, στοχεύοντας μέσω και αυτού του εργαλείου στην κάλυψη των αυξημένων αναγκών ρευστότητας την παρούσα χρονική στιγμή.

Τέλος, την πλήρη δικαίωση της στρατηγικής που ακολουθεί ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την ανακούφιση των κλάδων που έχουν πληγεί από την πανδημία του κορωνοϊού συνιστά η έγκριση εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ποσού ύψους 10.130.000 ευρώ, το οποίο θα κατευθυνθεί στη στήριξη της πρωτογενούς παραγωγής ανθέων της πατρίδας μας. Η συγκεκριμένη απόφαση αποτελεί επιστέγασμα της συνεχούς προσπάθειας που κατέβαλε ο Υπουργός από το ξέσπασμα της πανδημίας για την ενίσχυση των πληττόμενων κλάδων και κατατάσσει την Ελλάδα στις πρώτες χώρες πανευρωπαϊκώς στον αγροτικό τομέα στις οποίες δίνεται η δυνατότητα να διαθέσουν κρατικές ενισχύσεις για την άμβλυνση των επιπτώσεων της νόσου. Παράλληλα, ανοίγει το δρόμο για τη στήριξη και άλλων κλάδων του πρωτογενούς τομέα της χώρας μας που έχουν πληγεί από την πανδημία. Η συγκεκριμένη ενίσχυση θα βοηθήσει τους ανθοπαραγωγούς που αντιμετωπίζουν δυσκολίες εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού να καλύψουν τις άμεσες ανάγκες ρευστότητας και να συνεχίσουν την παραγωγική τους δραστηριότητα μέσα στο δύσκολο περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί.

Το ύψος του ποσού ενίσχυσης ορίζεται ως ακολούθως:

- σε 1250 ευρώ ανά στρέμμα καλλιέργειας υπαίθρου, ανθέων και καλλωπιστικών δρεπτών ανθέων, φυτών κηποτεχνίας και άλλων ανθοκομικών φυτών εξωτερικού χώρου και
- σε 2.500 ευρώ ανά στρέμμα καλλιέργειας ανθέων υπό κάλυψη (θερμοκηπίων) ανθέων και καλλωπιστικών, δρεπτών ανθέων και γλαστρικών ανθέων εσωτερικού χώρου.

Όπως επισημαίνει ο Υπουργός το ΥΠΑΑΤ θα συνεχίσει να εργάζεται μεθοδικά και αποτελεσματικά σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προκειμένου να επιτύχει την καθολική στήριξη όλων όσοι πλήττονται από τις δυσμενείς επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
-Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Οικονομικών
-Γραφείο κ. Υπουργού
3. Υπουργείο Υγείας
-Γραφείο κ. Υπουργού
4. Βουλευτή κ. Μ. Συντυχάκη
5. Βουλευτή κα Μ. Κομνηνάκα
6. Βουλευτή κα Δ. Μανωλάκου